

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Θέμα: «Να δοθεί λύση για τα κόκκινα δάνεια των αγροτών. Επιστολή στον πρωθυπουργό για την προστασία της αγροτικής γης.»

Ο Βουλευτής ν. Ηρακλείου ΣΥ.ΡΙΖ.Α - Προοδευτική Συμμαχία Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης), καταθέτει προς τους κ.κ. Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, ως αναφορά, το από 18/02/2026 δημοσίευμα του ειδησεογραφικού ιστοτόπου [redacted] αναφορικά με την επιστολή του Εντεταλμένου Περιφερειακού Συμβούλου Κρήτης, κ. Πριάμου Ιερωνυμάκη, [redacted] την οποία απήμθηνε στον Πρωθυπουργό, και στα αρμόδια Υπουργεία, ζητώντας την προστασία της αγροτικής γης και των οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων, από «κόκκινα δάνεια» και καταθέτοντας για το σκοπό αυτό την πρόταση του, αναφορικά με τη θεσμική παρέμβαση που απαιτείται.

Επισυνάπτονται το σχετικό δημοσίευμα καθώς και το κείμενο της επιστολής.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις δικές σας ενέργειες.

Αθήνα, 20.02.2026

**Ο καταθέτων Βουλευτής
Μαμουλάκης Χάρης**

«Να δοθεί λύση για τα κόκκινα δάνεια των αγροτών» - Επιστολή στον πρωθυπουργό για την προστασία της αγροτικής γης

18.02.26 14:47

«Να δοθεί λύση για τα κόκκινα δάνεια των αγροτών» - Επιστολή στον πρωθυπουργό για την προστασία της αγροτικής γης

Ο εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος, Πρίαμος Ιερωνυμάκης, κάνει λόγο για ένα σύστημα «νόμιμου τυχοδιωκτισμού» με σημείο αναφοράς τα “κόκκινα” αγροτικά δάνεια

Μία επιστολή που εστάλη χθες στο Μέγαρο Μαξίμου, τα υπουργικά και τα βουλευτικά γραφεία από την **Κρήτη** έρχεται στο επίκεντρο, καθώς μία παθολόγηση για τους **αγρότες** έρχεται να αναδείξει **ο εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος για την ποιότητα ζωής της υπαίθρου**. Ο Πρίαμος Ιερωνυμάκης κάνει λόγο για ένα σύστημα «νόμιμου τυχοδιωκτισμού», όπως το χαρακτήρισε ο ίδιος, με επίκεντρο τα “κόκκινα” **αγροτικά δάνεια** που έχουν κάνει και τον πρωτογενή τομέα να «στερέψει». Καλώντας τους πολιτικούς φορείς να τοποθετηθούν, εκείνος επεσήμανε πως ακόμη και η διατροφική ασφάλεια της χώρας είναι άμεσα εκτεθειμένη.

Σύμφωνα λοιπόν με την επιστολή του κ. Ιερωνυμάκη, ένα σημείο-ορόσημο και παράγοντας επιβάρυνσης της κατάστασης είναι τα **δάνεια που έλαβαν οι αγρότες** από την Αγροτική Τράπεζα, βάζοντας υποθήκη καλλιεργήσιμη γη ή μικρές μεταποιητικές μονάδες. Δεκατέσσερα χρόνια αφότου έκλεισε επισήμως η εν λόγω τράπεζα, τεράστιος αριθμός δανείων **έχουν γίνει “κόκκινα”** και έχουν μεταβιβαστεί στους κατά τόπους **servicers και τα funds** του εξωτερικού.

Εδώ ξεκινά η παρέμβαση του κ. Ιερωνυμάκη, που σε εκ νέου δηλώσεις του **στη “Νέα Κρήτη” και το neakriti.gr** κατήγγειλε τον «μαφιόζικο τρόπο», όπως είπε χαρακτηριστικά, με τον οποίο «*τα funds αγόρασαν αυτά τα κεφάλαια, στο 5% της αξίας τους. Ανάλογα πάντα με την τράπεζα αυξομειώθηκε αυτό το ποσοστό, όμως στις περισσότερες περιπτώσεις τα funds δεν πλήρωσαν παραπάνω από το 8-10% της αρχικής αξίας των δανείων. Το πρόβλημα είναι ευρύτατο: λαμβάνουμε κάθε μέρα μηνύματα με τέτοιες περιπτώσεις δανειοληπτών, που δε μιλούν περαιτέρω. Το ελληνικό Δημόσιο έχει χάσει εις βάρος των αγροτών, με το συμφέρον συγκεκριμένων εταιρειών στο επίκεντρο. Αυτές οι εταιρείες, τα ονόματα των οποίων έχουν ήδη αρχίσει να δημοσιεύονται, είχαν διευθυντές υψηλόβαθμα στελέχη των ίδιων των τραπεζών*».

Στο σημείο αυτό ο κ. Ιερωνυμάκης κάνει λόγο για ένα «*καλά σχεδιασμένο κύκλωμα*», επισημαίνοντας πως μέσα σε αυτό εμπλέκονται φορείς «*απ’ όλα τα κόμματα*». Σύμφωνα πάντα με τον ίδιο, «*μολονότι υπάρχουν διασυνδέσεις σε αυτό από τα κόμματα, πιστεύω ακράδαντα πως η μεγαλύτερη πλειοψηφία των πολιτικών δρώντων απαρτίζει ένα “υγιές” κομμάτι του κράτους. Σε αυτούς λοιπόν απευθυνόμαστε και ο αγροτικός τομέας ζητά να τοποθετηθούν. Είναι στο πλάι των funds ή με την κοινωνία;*», διερωτήθηκε ο κ. Ιερωνυμάκης, ο οποίος δεν παρέλειψε να πει πως, αν

συνεχίσει αυτή η κατάσταση, η αγορά αδιαμφισβήτητα θα «στερέψει» και τότε θα τεθεί ολόκληρη η διατροφική αλυσίδα της χώρας σε κίνδυνο.

Οι “νόμιμοι κλέφτες” της αγοράς

Οι συνέπειες αυτού του “κυκλώματος” είναι ιδιαίτερα σοβαρές. Όπως αναδεικνύει στην επιστολή του ο κ. Ιερωνυμάκης, *«υπάρχει κίνδυνος πλειστηριασμού αγροτικής γης που καλλιεργείται επί γενιές, αλλά και απώλειας των μικρών οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων, όπως τα οικογενειακά τυροκομεία, οικογενειακά οινοποιεία κ.ά. Παράλληλα, γίνεται όλο και πιο έντονη η τάση να διακόπτεται η ολοκληρωμένη παραγωγική δραστηριότητα, από το χωράφι έως το τελικό προϊόν, καθώς τα παραγωγικά μέσα μεταφέρονται σε ξένα κεφάλαια, χωρίς καμία σύνδεση με την τοπική οικονομία».*

Όπως επεσήμανε, η απώλεια είτε της γης, είτε της εκάστοτε μικρής μεταποιητικής μονάδας καταλήγει να “διαλύει” το ίδιο το μοντέλο της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, το οποίο βασίζεται στην αγροτική γη, που μεταβιβάζεται διαγενεακά και σε μικρές οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες, οι οποίες, όπως γράφει ο κ. Ιερωνυμάκης, *«επεξεργάζονται τα προϊόντα της ίδιας γης, δημιουργούνται για να δώσουν προστιθέμενη αξία στην παραγωγή και λειτουργούν συμπληρωματικά και αδιάσπαστα με την αγροτική εκμετάλλευση».*

Ο κ. Ιερωνυμάκης προχώρησε στις δηλώσεις του και δεν παρέλειψε να κάνει μία “κρούση” για τον κίνδυνο που γενικότερα εγκυμονεί η κατάσταση των πραγμάτων αυτή τη στιγμή: *«Αρκεί να κοιτάξει κανείς τα μαγαζιά του Ηρακλείου, τουλάχιστον η μισή αγορά του έχει κλείσει. Αυτό ισχύει και στον πρωτογενή τομέα, καθώς οι μικροί παραγωγοί αναγκάζονται να δραστηριοποιούνται μέσα σε μία κατάσταση ολιγοπωλίου. Οι εταιρείες-κολοσσοί είναι οι σύγχρονοι νόμιμοι κλέφτες της αγοράς και αυτή τη στιγμή υπάρχουν παντού. Εμείς επισημαίνουμε πως ακόμη και αυτοί που δε χρωστούν με δάνεια αυτή τη στιγμή, θα πρέπει να παλέψουν να κρατηθεί η πληθώρα στην αγορά του πρωτογενούς τομέα, γιατί τα funds “στεγνώνουν” την αγορά και σε λίγα χρόνια θα μπορούμε σε πραγματική “κρίση”, από την οποία δε θα μπορούμε εύκολα να βγούμε»* είπε καταληκτικά ο κ. Ιερωνυμάκης.

Χρειάζεται ειδικός μηχανισμός: Έμφαση στο να έχουν οι διάδοχοι το δικαίωμα αναχρηματοδότησης

Η επιστολή, μάλιστα, προχωρά σε πρόταση, τη νομοθετική θέσπιση ενός ειδικού μηχανισμού για τα “κόκκινα” δάνεια, που αφορούν την αγροτική γη με παραγωγική χρήση και τις μικρές οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες, που συνδέονται άμεσα με την αγροτική παραγωγή.

Αυτή η ρύθμιση, σύμφωνα με τον κ. Ιερωνυμάκη, θα καλύπτει όσους επαγγελματίες του κλάδου έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια, διαθέτουν διάδοχη κατάσταση, παιδιά ή κληρονόμους, ή είναι νέοι σε ηλικία διάδοχοι, οι οποίοι δηλώνουν και αποδεικνύουν πρόθεση να συνεχίσουν την καλλιέργεια της γης και τη λειτουργία της μεταποιητικής μονάδας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο να έχουν οι διάδοχοι το δικαίωμα αναχρηματοδότησης και να μπορούν να λάβουν νέο δάνειο, το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εξόφληση του service ή fund, σε ποσό ίσο ή ελαφρώς υψηλότερο από την τιμή αγοράς του δανείου από το fund.

Έτσι, όπως συμπεραίνει ο κ. Ιερωνυμάκης στην επιστολή, «η αγροτική γη και η μεταποιητική μονάδα παραμένουν στην οικογένεια και θα διασφαλίζεται η συνέχεια της παραγωγής και της μεταποίησης. Τα funds εισπράττουν άμεσα, χωρίς δικαστικές εμπλοκές, και θα αποτραπεί η κοινωνική και οικονομική αναστάτωση. Ύστατος στόχος είναι η ρύθμιση να προστατεύσει την αγροτική γη, να διασώσει τις οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες, καθώς θα διατηρήσει ζωντανή την ελληνική αγροδιατροφική παραγωγή, αποτρέποντας τη μεταβίβαση παραγωγικών μέσων σε μη παραγωγικά κεφάλαια. Η ίδια η ρύθμιση είναι πλήρως ενταγμένη στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της αγροτικής παράγωγης και τις υπαίθρου, μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων νέων αγροτών, ενώ αποτελεί μία στρατηγική επιλογή υπέρ της ελληνικής οικονομίας, της υπαίθρου και της κοινωνικής συνοχής».

- ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ -

**Προστασία αγροτικής γης και οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων
από κόκκινα δάνεια.
Πρόταση θεσμικής παρέμβασης**

Προς: γραφείο πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη

Κοινοποίηση:

- Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα
- Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Πρόεδρο Euro group κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
- Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταύρο Αρναουτάκη
- Βουλευτές και Ευρωβουλευτές

Θέμα: Προστασία αγροτικής γης και οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων από κόκκινα δάνεια μέσω διαγενεακής συνέχειας

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί

Αξιότιμε κύριε Περιφερειάρχη Κρήτης

Αξιότιμοι κ.κ. Βουλευτές και Ευρωβουλευτές

Με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας ένα κρίσιμο ζήτημα που αφορά όχι μόνο την αγροτική γη, αλλά **ολόκληρη την οικογενειακή αγροδιατροφική αλυσίδα στη χώρα μας**, και να προτείνουμε μια θεσμικά τεκμηριωμένη λύση που συνδυάζει κοινωνική συνοχή, οικονομική βιωσιμότητα και πλήρη νομιμότητα

Τα τελευταία χρόνια και μετά την πώληση της Αγροτικής Τράπεζας, τεράστιος αριθμός αγροτικών δανείων με υποθήκη καλλιεργήσιμη γη, αλλά και δανείων μικρών **αγροτικών μεταποιητικών μονάδων**, έχει καταστεί μη εξυπηρετούμενος και έχει μεταβιβαστεί σε **servicers και funds**.

Ως εκ τούτου οι συνέπειες είναι ιδιαίτερα σοβαρές όπως

- Κίνδυνος **πλειστηριασμού αγροτικής γης** που καλλιεργείται επί γενεές.
- Κίνδυνος απώλειας **μικρών οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων** οικογενειακά τυροκομεία, οικογενειακά οινοποιεία κ.ά.
- Διακοπή της **ολοκληρωμένης παραγωγικής δραστηριότητας**, από το χωράφι έως το τελικό προϊόν.
- Μεταφορά παραγωγικών μέσων σε **μη παραγωγικά ξένα κεφάλαια**, χωρίς καμία σύνδεση με την τοπική οικονομία.

Στην Ελλάδα, η αγροτική οικονομία δεν βασίζεται σε μεγάλες ανώνυμες επιχειρήσεις, αλλά σε:

- **Οικογενειακή αγροτική γη**, που μεταβιβάζεται διαγενεακά.
- Σε **Μικρές οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες**, οι οποίες: Επεξεργάζονται τα προϊόντα της ίδιας γης, δημιουργούνται για να δώσουν προστιθέμενη αξία στην παραγωγή, και λειτουργούν συμπληρωματικά και αδιάσπαστα με την αγροτική εκμετάλλευση.

Η απώλεια είτε της γης είτε της μεταποιητικής μονάδας **καταρρέει ολόκληρο το οικογενειακό παραγωγικό μοντέλο**, οδηγώντας, σε απώλεια εισοδήματος, σε ανεργία, σε ερήμωση της υπαίθρου, σε αποδυνάμωση της εγχώριας αγροδιατροφικής παραγωγής.

Οι νέοι υπό την απειλή πλειστηριασμού της οικογενειακής γης δεν μπορούν να συνεχίσουν την καλλιέργεια της.

Αυτός είναι βασικός λόγος που κάθε χρόνο μειώνετε το ενδιαφέρον από νέους της υπαίθρου να κάνουν αίτημα ένταξης στο επιδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρόγραμμα νέων αγροτών .

ΠΡΟΤΑΣΗ

Προτείνεται η **νομοθετική θέσπιση ειδικού μηχανισμού** για τα κόκκινα δάνεια που αφορούν:

- αγροτική γη με παραγωγική χρήση, και
- μικρές οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες που συνδέονται άμεσα με την αγροτική παραγωγή.

Δικαιούχοι

Αγρότες και ιδιοκτήτες μικρών μεταποιητικών μονάδων που:

- έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια,
- διαθέτουν **διάδοχη κατάσταση** παιδιά ή κληρονόμους
- οι νέοι σε ηλικία διάδοχοι δηλώνουν και αποδεικνύουν πρόθεση να συνεχίσουν την καλλιέργεια της γης και τη λειτουργία της μεταποιητικής μονάδας.

Μηχανισμός

- Οι διάδοχοι να έχουν το **δικαίωμα αναχρηματοδότησης**.

- Να μπορούν να λάβουν **νέο δάνειο** .
- Το δάνειο να χρησιμοποιείται **αποκλειστικά** για εξόφληση του servicer ή fund, σε ποσό ίσο ή ελαφρώς υψηλότερο από την τιμή αγοράς του δανείου από το fund.

Αποτέλεσμα

- Η αγροτική γη και η **μεταποιητική μονάδα** παραμένουν στην οικογένεια.
- Διασφαλίζεται η **συνέχεια της παραγωγής και της μεταποίησης**.
- Τα funds εισπράττουν άμεσα, χωρίς δικαστικές εμπλοκές.
- Αποτρέπεται κοινωνική και οικονομική αναστάτωση.

Η πρόταση είναι απολύτως **σύμφωνη με το ελληνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο**, διότι: Οι κληρονόμοι έχουν δικαίωμα συνέχισης της επιχειρηματικής και αγροτικής δραστηριότητας. Το χρέος εξοφλείται πλήρως.

- **Συνταγματικό πλαίσιο:** Η προστασία της παραγωγικής δραστηριότητας, της γεωργίας και της απασχόλησης συνάδει με το δημόσιο συμφέρον.
- **Τραπεζικό δίκαιο:** Τα δικαιώματα των πιστωτών διασφαλίζονται πλήρως, χωρίς διαγραφή ή χαριστική ρύθμιση.
- **Ευρωπαϊκό δίκαιο:** Δεν πρόκειται για κρατική ενίσχυση, καθώς δεν υφίσταται επιδότηση ή απώλεια για το Δημόσιο.

Η προτεινόμενη ρύθμιση:

- προστατεύει την **αγροτική γη**,
- διασώζει τις **οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες**,
- διατηρεί ζωντανή την **ελληνική αγροδιατροφική παραγωγή**,
- και αποτρέπει τη μεταβίβαση παραγωγικών μέσων σε μη παραγωγικά κεφάλαια.
- Είναι πλήρως ενταγμένη στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την στήριξη της αγροτικής παράγωγης και τις υπαίθρου, μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων νέων αγροτών

Δεν αποτελεί χάρη.

Αποτελεί **στρατηγική επιλογή υπέρ της ελληνικής οικονομίας, της υπαίθρου και της κοινωνικής συνοχής**.

Ο πρωτογενής τομέας έχει πληγεί από όλες τις κρίσεις που έχουν χτυπήσει την χώρα μας αλλά και κακές πολιτικές τα τελευταία 20 χρόνια. Συγχρόνως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, μείωσαν δραματικά το αγροτικό εισόδημα όπως αποδεδειγμένα τεκμηριώνεται από κρατικές αυτοψίες και έγγραφα ζημιών, με αποτέλεσμα την τραγική μείωση εισοδημάτων

Με εκτίμηση,

Πρίamos Ιερωνυμάκης

Εντεταλμένος Περιφερειακός σύμβουλος Κρήτης

Για την ποιότητα ζωής της υπαίθρου